

sygn. akt VII U 1284/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

8 maja 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Kosicka

po rozpoznaniu 8 maja 2023 r. na posiedzeniu niejawnym w Warszawie

odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.

z 10 października 2022 r., nr (...)

o wysokość zadłużenia z tytułu składek

I. **oddala odwołanie;**

II. **zasądza od A. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt VII U 1284/22

UZASADNIENIE

A. K. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z 10 października 2022 r., wnosząc o jej zmianę w całości i orzeczenie co do istoty sprawy oraz o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołująca wskazała, że składki objęte zaskarżoną decyzją, tj. składki za ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za wskazany w decyzji okres zostały przez nią opłacone, tym samym zaskarżona decyzja ZUS ustalająca zadłużenie z tytułu tych składek jest nieprawidłowa (odwołanie, k. 3-3v a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ rentowy wskazał, że odwołująca zgłosiła prowadzenie działalności gospodarczej w okresie od 5 listopada 2007 r. do 29 grudnia 2013 r. i od 1 kwietnia 2014 r. do - nadal i z tego tytułu zobowiązana była do opłacania składek. Organ podniósł, że A. K. nie wywiązywała się z obowiązku opłacania składek, w wyniku czego na koncie płatnika powstało zadłużenie.

Zawiadomieniem z 12 grudnia 2019 r. organ rentowy poinformował płatnika o wszczęciu postępowania, mającego na celu wydanie decyzji określającej wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz (...) Fundusz (...) za okres od 12/2017 do 10/2019, pouczając jednocześnie stronę o prawie do czynnego udziału w toczącym się postępowaniu. Zawiadomienie zostało wysłane na adres Al. (...), (...)-(...) W. i przesyłkę doręczono adresatowi 17 grudnia 2019 r.

Organ podkreślił, że 25 sierpnia 2020 r. do odwołującej się skierowano zawiadomienia o zakończeniu postępowania dowodowego umożliwiającego wydanie decyzji w przedmiotowej sprawie, zawierające pouczenie o prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie. Powyższe zawiadomienie wysłane zostało na

dwa adresy: Al. (...), (...)-(...) W., przesyłka awizowana - doręczenie zastępcze 11 września 2020 r. oraz na adres: ul. (...), (...)-(...) W. - przesyłka odebrana przez pracownika M. K. 27 sierpnia 2020 r.

Następnie 10 października 2022 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję stwierdzającą wysokość zadłużenia płatnika z tytułu nieopłaconych składek na dzień wydania decyzji:

- na ubezpieczenie społeczne za okres 12/2017 r. - 10/2019 r. w kwocie 18 443,50 zł oraz odsetki w kwocie 6315 zł;
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres 12/2017 r. - 10/2019 r. w kwocie 7559,76 zł oraz odsetki w kwocie 2587 zł;
- na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy za okres 12/2017 r. - 10/2019 r. w kwocie 1 546,98 zł.

Do organu rentowego wpłynęło odwołanie, które nie wnosi w jego ocenie do sprawy nowych okoliczności mogących skutkować zmianą bądź uchYLENIEM zaskarżonej decyzji.

Jednocześnie organ wskazał, że A. K. wielokrotnie odwoływała się od decyzji stwierdzających zadłużenie i aktualnie w sprawie decyzji z 24 sierpnia 2020 r., w której Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie wyrokiem z 10 maja 2022 r., sygn. akt VII U 1362/20 oddalił odwołanie, toczy się postępowanie przed Sądem Apelacyjnym sygn. akt III AUa 2432/22 (odpowiedź na odwołanie, k. 5-6 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. w okresie od 5 listopada 2007 r. do 29 grudnia 2013 r. i następnie od 1 kwietnia 2014 r. do chwili obecnej prowadzi działalność gospodarczą i z tego tytułu była zobowiązana do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz na Fundusz (...) Z uwagi na nieopłacanie powyższych należności na koncie płatnika składek A. K. powstało zadłużenie (bezsporne, raport rozliczeń należności płatnika, szczegółowe zestawienie należności – akta rentowe).

Pismem z 12 grudnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomił odwołującą o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz na Fundusz (...) Fundusz (...), na którą składają się należności z tytułu:

- 1) składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 12-2017 do 10-2019 w ramach zakresów deklaracji 01-39 w łącznej kwocie z odsetkami za zwłokę: 19 894,50 zł;
- 2) składek na ubezpieczenia zdrowotne za okres od 12-2017 do 10-2019 w ramach numerów deklaracji 01-39 w łącznej kwocie z odsetkami za zwłokę: 8150,76 zł;
- 3) składek na Fundusz (...) Fundusz (...) za okres od 12-2017 do 10-2019 w ramach zakresów deklaracji 01-39 w łącznej kwocie z odsetkami za zwłokę: 1614,89 zł (zawiadomienie z 12 grudnia 2019 r. – nienumerowane karty a.r.).

Zawiadomienie to zostało wysłane na adres Al. (...) w W. i 17 grudnia 2019 r. doręczone płatnikowi składek A. K. (potwierdzenie odbioru – nienumerowane karty a.r.).

24 sierpnia 2020 r. zostało wystawione zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego, znak: (...). Zawiadomienie to zostało przesłane odwołującej się na dwa adresy Al. (...) w W. oraz na adres u. G. (...) w W., pod którym 27 sierpnia 2020 r. zostało odebrane przez uprawnionego pracownika M. K. (zawiadomienie z 24 sierpnia 2020 r. – nienumerowane karty a.r.).

Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego 10 października 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję mocą, której stwierdził, że A. K. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na:

- 1) ubezpieczenia społeczne za okres od 12-2017 do 10-2019 w ramach zakresów deklaracji 01-39 w kwocie 18 443,50 zł z odsetkami za zwłokę w kwocie 6315 zł;

2) ubezpieczenia zdrowotne za okres od 12-2017 do 10-2019 w ramach numerów deklaracji 01-39 w kwocie 7559,76 zł z odsetkami za zwłokę w kwocie 2587 zł;

3) Fundusz (...) Fundusz (...) za okres od 12-2017 do 10-2019 w ramach zakresów deklaracji 01-39 w kwocie 1546,89 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na treść art. 46 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych wskazując, że płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Zgodnie zaś z art. 32 w/w ustawy do składek na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Organ rentowy podniósł, że zawiadomił 17 grudnia 2019 r. o wszczęciu z urzędu postępowania i następnie o zakończeniu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, wzywając jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów.

Postępowanie wyjaśniające przeprowadzone w sprawie wykazało, że nie zostały przekazane na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłaty/ wpłaty zostały dokonane po terminie płatności, bez uwzględnienia należnych odsetek za zwłokę/ wpłaty zostały dokonane w niepełnej wysokości za miesiące, w których - zgodnie z art. 47 ust. 2a-f ustawy - płatnik był zwolniony z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej i jednocześnie na koncie płatnika nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek, które - zgodnie z art. 24 ust. 6a ustawy - mogłyby podlegać zaliczeniu przez Zakład z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek. W związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, określa wysokość należności z tytułu składek w wysokości podanej w sentencji decyzji (decyzja z 10 października 2022 r. – nienumerowane karty a.r.).

A. K. wniosła odwołanie od powyższej decyzji z 10 października 2022 r. w przedmiocie wysokości zadłużenia z tytułu składek, inicjując niniejsze postępowanie (odwołanie k. 3-3v a.s.).

W toku postępowania sądowego odwołująca złożyła potwierdzenie wygenerowane z systemu ZUS, mające stanowić dowód opłacenia składek określonych w zaskarżonej decyzji z 10 października 2022 r. Potwierdzenie dokumentowało jednak wpłaty dokonane po dniu wydania zaskarżonej decyzji w okresie od 24 stycznia 2023 r. do 21 lutego 2023 r. opiewające na łączną kwotę 16 820, 82 zł (pismo odwołującej z 6 marca 2023 r. k. 15-16 a.s.).

W odpowiedzi na powyższe pismo ZUS wyjaśnił, że wpłaty wskazane przez odwołującą zostały zaksięgowane i rozliczone przez organ zgodnie z przepisami Rozporządzenia Rady Ministrów z 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru zobowiązany jest ZUS, czyli najstarsze zaległości. Organ podniósł, że przedstawione przez odwołującą wpłaty pokryły zadłużenie wynikające z zaskarżonej decyzji 10 października 2022 r. tylko w części. Organ stwierdził, że według stanu na 22 marca 2023 r. na koncie płatnika składek figuruje zadłużenie z tytułu składek nieopłaconych na:

- ubezpieczenia społeczne za okres od 09-2017 do 02-2023 w kwocie 46 677,94 zł z odsetkami za zwłokę w kwocie 14 179 zł;
- ubezpieczenia zdrowotne za okres od 11-2018 do 02-2023 w kwocie 18 115,88 zł z odsetkami za zwłokę w kwocie 3988 zł;
- Fundusz (...) Fundusz (...) za okres od 12-2017 do 02-2023 w kwocie 3039,42 zł.

Organ przedstawił w załączeniu rozliczenie wpłat odwołującej się z 23 stycznia 2023 r., 25 stycznia 2023 r. i 9 lutego 2023 r, oraz 21 lutego 2023 r., na które powoływała się odwołująca (pismo ZUS z 24 marca 2023 r. k. 19-20 a.s.).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy oraz aktach rentowych. Zdaniem sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. K. jest nieuzasadnione.

Rozpoznanie sprawy nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie okoliczności istotne w sprawie zostały wyjaśnione i ostatecznie ustalone poprzez dowody przeprowadzone na posiedzeniu niejawnym. Nie było więc potrzeby wyznaczania rozprawy, tym bardziej że strony o to nie wnosiły. W tych okolicznościach sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że wyznaczenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy zasadnie zaskarżoną decyzją organ rentowy stwierdził, że A. K. posiada zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy za okres od grudnia 2017 r. do października 2019 r.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą systemową, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Nadto, stosownie do treści art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż:

- 1) do 5 dnia następnego miesiąca – dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 2) do 15 dnia następnego miesiąca – dla płatników składek posiadających osobowość prawną,
- 3) do 20 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników składek.

Na podstawie art. 32 ustawy systemowej, do składek na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Wskazać również należy, że w przypadku opłacania składek po terminie płatnik składek obowiązany jest do obliczenia i zapłaty odsetek za zwłokę, przy czym odsetki te obliczane są od dnia następującego po dniu upływu płatności składek (art. 23 ust. 1 cyt. ustawy). Na mocy delegacji art. 49 ust. 1 cytowanej ustawy, szczegółowe zasady i tryb postępowania w sprawach rozliczania składek uregulowane zostały rozporządzeniem Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2008, Nr 78, poz. 465 ze zm.).

W realiach rozpoznawanej sprawy składki zostały wymierzone z tytułu prowadzenia przez odwołującą A. K. działalności gospodarczej. Zarówno tytuł, jak i wysokość w/w składek są w niniejszym postępowaniu niesporne, a

wysokość i tryb ich ustalania uregulowane są w ustawie z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w ustawie z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i w ustawie z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

A. K. w odwołaniu wskazała, że zaskarżona decyzja z 10 października 2022 r. jest nieprawidłowa, gdyż nie uwzględnia składek, które opłaciła. Następnie odwołująca w toku postępowania przedstawiła potwierdzenie wpłat dokonanych na rzecz organu rentowego tytułem opłacenia przedmiotowych składek. Jednak sąd zauważa, że zgodnie z powyższym potwierdzeniem wpłaty te zostały dokonane dopiero po wydaniu zaskarżonej decyzji. Zarzut uiszczenia należnych składek przez odwołującą się nie mógł zostać uwzględniony w niniejszym postępowaniu. Odwołująca wprawdzie przedstawiła dowód dokonania wpłat z tytułu zaległych, nieopłaconych składek. Jednak należy zauważyć, że wpłaty te pokryły po pierwsze tylko część należnych składek, a po drugie zostały wpłacone dopiero po wydaniu zaskarżonej decyzji i wniesieniu od niej odwołania. A. K. wniosła 29 listopada 2022 r. odwołanie od decyzji z 10 października 2022 r. określającej wysokość jej zadłużenia za nieopłacone składki za okres od grudnia 2017 r. do października 2019 r. Natomiast wpłat, które miały pokryć powyższe zadłużenie dokonała w okresie od 24 stycznia 2023 r. do 21 lutego 2023 r., tj. kilka miesięcy po wniesieniu odwołania i wydaniu zaskarżonej decyzji. Jak wskazał słusznie organ rentowy wpłaty te nie pokryły całego zadłużenia określonego zaskarżoną decyzją. Jak wynika z pisma ubezpieczonej i wygenerowanego potwierdzenia, wpłaciła ona kwotę 16 820,18 zł, natomiast zadłużenie określone zaskarżoną decyzją wynosiło łącznie 27 550,15 zł. Wpłaty te zostały zaliczone odwołującej na poczet najstarszych zaległości. Niemniej jednak, w dniu wydania zaskarżonej decyzji odwołująca była dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na całą wskazaną w decyzji kwotę, co nie zostało przez nią skutecznie podważone, gdyż częściowej spłaty zadłużenia dokonała dopiero kilka miesięcy później.

W ocenie sądu, odwołująca nie udowodniła, że w dniu wydania zaskarżonej decyzji spłaciła zaległe należności. Odwołująca nie przedstawiła żadnych dowodów na okoliczność, że wpłat takich dokonała przed wniesieniem odwołania od zaskarżonej decyzji. Wskazanie w odwołaniu, że zostały one spłacone należało uznać za niewystarczające. Nie przedstawiła ona bowiem na tę okoliczność żadnych dokumentów w toku postępowania sądowego czy w postępowaniu przed organem rentowym. Tymczasem to ją obciążał obowiązek dowodzenia w tym zakresie. Sąd po przeanalizowaniu decyzji, przy uwzględnieniu stanu faktycznego sprawy doszedł do wniosku, że organ rentowy wydał ją prawidłowo. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że ubezpieczona zadłużenie częściowo spłaciła dopiero w okresie od 24 stycznia do 21 lutego 2023 r. Powyższe nie zaprzecza jednak, że w dniu wydania zaskarżonej decyzji była ona dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które zostało obliczone prawidłowo na podstawie danych zgromadzonych na koncie płatnika składek. Sąd natomiast ocenia zasadność decyzji na dzień jej wydania, wobec czego zobowiązany był uwzględnić stan faktyczny istniejący w tym czasie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, o czym orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu sąd orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zasądzając od odwołującej – jako strony przegrywającej – na rzecz organu rentowego zwrot kosztów zastępstwa procesowego. Ustalając wysokość tych kosztów sąd miał na względzie, że postępowanie w niniejszej sprawie dotyczyło zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek i w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265), koszty zastępstwa procesowego powinny zostać ustalone według stawek liczonych od wartości przedmiotu sporu (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 3 października 2019 r., III UZP 9/19). Wartość przedmiotu sporu obejmująca należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy wraz z odsetkami wyniosła łącznie 27 550,15 zł, co uzasadniało zasądzenie od odwołującego się na rzecz organu rentowego kwotę 3600 zł określoną w § 2 pkt 5 ww. rozporządzenia.